

Kaupan, yrittäjyyden, liiketalouden ja
hallinnon sekä finanssialan koulutustoimikunta

LAUSUNTO

19.3.2013

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN TUTKINTOJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN (TUTKE 2)

Kaupan, yrittäjyyden, liiketalouden ja hallinnon sekä finanssialan koulutustoimikunta käsittelee 19.3.2013 kokouksessaan opetus- ja kulttuuriministeriön lausuttavaksi antamia linjauksia ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kehittämisestä ja toteaa seuraavaa:

On kannatettavaa, että ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmää selkeytetään. Termien yhtenäistäminen eri tutkintotyypeissä, termien määrittely, tutkinnoista päättäminen yhdessä tutkintorakennetta koskevassa asetuksessa ja tutkintojen luokittelu ISCED-luokituksen mukaisesti ovat oikean suuntaisia, järjestelmää selkeyttäviä linjauksia. Koulutustoimikunta pitää myös hyvänä sitä, että tutkintojen perusteiden päivitystyötä joustavoitetaan. Joustavuutta lisää se, että osaamisaloista ja tutkintonimikkeistä päätetään tutkinnon perusteissa. Lisäksi pidetään tärkeänä, että erityisesti ammatillisten perustutkintojen perusteiden sisältöjä selkeytetään.

Linjauksista päätettäessä koulutustoimikunta pyytää ottamaan huomioon seuraavat seikat:

1. Ammattitutkinnot on määritelty siten, että ne edellyttävät suorittajiltaan perustutkintoa syvällisempää osaamista. Näyttötutkintoina suoritettavat ammattitutkinnot soveltuvat huonosti alalle tulo tutkinnoiksi tai väyläksi uuteen ammattiin. Alanvaihtajien tarpeisiin tulee kehittää henkilökohtaistettuja ratkaisuja, joissa nykyistä paremmin mahdollistettaisiin esimerkiksi yksittäisten tutkinnon osien suorittaminen perustutkinnoista. Ammattitutkinnon kriteereistä esitetään poistettavaksi teksti ”Voi olla myös alalle tuleville väylä uudessa ammatissa tarvittavan ammattitaidon osoittamiseen.” Esitetyn kaltaisena teksti ei tuo lisäarvoa ammattitutkinnon kriteeriin.

2. ISCED-järjestelmän käyttöönottoa valmisteltaessa tulee pitää huoli siitä, että uudistus koskee myös korkeakouluastetta. Kansallisesti erilaisten koulutusala- ja koulutusluokitusasteiden käyttö toisella ja korkea-asteella ei ole tarkoituksenmukaista.
3. Tutkinnon nimien rinnalla tutkintonimikkeiden runsaus voi olla sekoittavaa. Tutkintonimikkeiden käyttöönotossa toivotaan maltillisuutta.
4. Ammattitaidon saavuttamiseksi tarpeellisten yhteisten tutkinnon osien (20 ov) säätelyä laajemmiksi temaattisiksi kokonaisuuksiksi pidetään tarpeellisenä. Yhteisissä tutkinnon osissa kansalaistaitojen, oman talouden ja liiketalousosaamisen merkitystä on vahvistettava nykyisestä.
5. Mikäli ammatillista perustutkintoa on tulevaisuudessa mahdollisuus suorittaa vaiheittain, on säädösten laadinnan yhteydessä kuultava erityisesti koulutuksen järjestäjiä ja varmistettava mallin toteuttamisen edellyttämät resurssit. Koulutustoimikunnan mielestä keskeyttämisten haittoja estämään ja nopeaa työelämään siirtymistä edistämään tulee ammatillisessa peruskoulutuksessa luoda selkeitä 2+1-mallisia ratkaisuja.

Tarja Kallonen
tutkintotoimikunnan puheenjohtaja